Nivå 2

Havskilpadder og plast

Fakta om havskilpadder

- Hunnene legger mer enn 100 egg hvert år.
- Eggene legger de i et reir dypt nede i sanda, på den samme stranda de selv ble født.
- Når eggene klekker, har moren svømt videre. Ungene må grave seg opp og finne veien til vannet selv. Mange blir spist av fugler før de kommer fram til vannet.
- Maten deres er sjøgress, alger, maneter, reker og krabber.
- Plast som flyter i havet kan se ut som maneter og sjøgress.
- Når skilpaddene spiser plast, blir de syke og kan dø. Dette gjelder også fisk, hval og andre dyr i havet.

Hva føler du når du ser skilpadden svømme mot plastposen?

Se deg rundt: Ser du noe som er laget av plast?

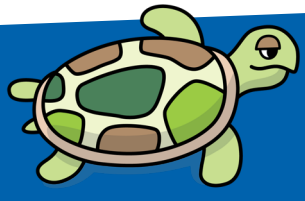

Visste du at det også fantes havskilpadder samtidig som dinosaurene levde? De har faktisk svømt rundt i havene i over 100 millioner år!

Hva skjer med søppel i naturen?

Søppel i naturen er stygt å se på. Det kan ødelegge en fin skogstur eller en fin sommerdag på stranda. For er det så koselig å legge ut håndkleet sitt mellom søppel og gamle fiskegarn? Eller at du skjærer deg på glasskår når du skal ut og bade?

Den søpla vi ser, er lettest å gjøre noe med. Hva kan du gjøre for at vi skal få mindre søppel i naturen? Skriv svaret ditt i den blå ruten under.

Blir plast egentlig helt borte?

Plast blir sannsynligvis aldri helt borte. Den brytes bare ned i mindre og mindre biter, helt til de blir så små at vi bare kan se dem i mikroskop.

Visste du at det er små plastbiter i mange typer sjampo, hudkremer og sminke? Når vi vasker oss skylles det ut i avløpet og noe havner i havet.

Vet du hvor lang tid det tar før en plastflaske brytes ned i naturen?

500 år!

Alle barn har rett til et trygt miljø

Det finnes en egen lov bare for barn. Den kalles for FNs barnerettigheter. Loven gjelder for alle barn i hele verden fra 0-18 år.

Loven sier at alle barn har rett til en god helse og et trygt miljø å vokse opp i.

Hvordan kan plast i havet ødelegge mulighetene for barn til å vokse opp i et trygt miljø? Tips: Tenk på hvorfor er et rent hav med friske fisker og dyr er viktig for oss.

Snakk sammen:
Hvordan henger et rent hav og en god helse sammen?

Plasten vi ser på strender og fra land er veldig lite av plasten i havet. Det meste synker til bunns eller føres med havstrømmer over lange avstander.

Mangrover - hva er det?

Gammel og nyplantet mangroveskog på Sri Lanka.

Mangroveskoger er spesielle trær og busker som vokser langs kysten i tropiske områder. De har røtter som stikker opp av vannet, og tåler saltvann og oversvømmelser. De beskytter strendene så ikke bølger vasker med seg eggene til havskilpaddene som er gravd ned i sanda.

Røttene er som barnehager for dyr, som småfisk, reker, krabber og havskilpadder som både spiser og gjemmer seg der. Er ikke det stilig?

Mange steder har mangroveskogene blitt hugget til ved eller fjernet fordi man ikke forstod hvor viktige de er. Det skjedde også på Sri Lanka, men nå er det et av landene i verden som er best på å plante nye mangrover langs kysten sin. Det er bra for både fiskene, havskilpaddene og menneskene som bor der.

Har du hørt om mangrover før?

Tegn hvordan du tror det ser ut under vann i en mangroveskog. Bruk fantasien når du ser for deg hvordan havskilpadder, fisk, og reker er trygge og koser seg i barnehagen mellom trerøttene.